srijeda, 6. srpnja 2022.

P9_TA(2022)0286

EU i obrana multilateralizma

Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2022. o EU-u i obrani multilateralizma (2020/2114(INI))

(2023/C 47/10)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir dokument naslovljen „Zajednička vizija, zajedničko djelovanje: jača Europa – Globalna strategija za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije”, koji je bivša potpredsjednica Komisije / Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federica Mogherini predstavila 28. lipnja 2016.,

— uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije upućenu Europskom parlamentu i Vijeću o povećanju doprinosa EU-a multilateralizmu koji se temelji na pravilima (JOIN(2021)0003),

— uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije upućenu Europskom parlamentu i Vijeću naslovljenu „Nova strategija EU-a i SAD-a za globalne promjene” (JOIN(2020)0022),

— uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 12. srpnja 2021. o prioritetima EU-a u Ujedinjenim narodima tijekom 76. zasjedanja Opće skupštine Ujedinjenih naroda,

— uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije od 25. ožujka 2020. naslovljenu „Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020.–2024.” (JOIN(2020)0005), posebno njegovo poglavlje III. Promicanje globalnog sustava za ljudska prava i demokraciju te potpoglavlje 3.1. o multilateralnoj suradnji, kojim se operacionalizira predanost EU-a snažnom multilateralnom sustavu ljudskih prava,

— uzimajući u obzir revidirani tekst Političke izjave kojom se uspostavlja okvir za buduće odnose Europske unije i Ujedinjene Kraljevine dogovoren na razini pregovarača 17. listopada 2019.,

— uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za žene, mir i sigurnost za razdoblje 2019.–2024. i Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost III (GAP III) od 25. studenoga 2020.,

— uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 22. veljače 2021. o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava u 2021.,

— uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika UN-a iz 2021. naslovljeno „Naš zajednički program”,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2013. o ulozi EU-a u promicanju šireg transatlantskog partnerstva ([1]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica ([2]),

— uzimajući u obzir svoju preporuku Vijeću od 9. lipnja 2021. o 75. i 76. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda ([3]),

([1]) SL C 65, 19.2.2016., str. 120.
([2]) SL C 316, 6.8.2021., str. 2.
([3]) SL C 67, 8.2.2022., str. 150.

— uzimajući u obzir Strategiju EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje od 10. prosinca 2003. i Zaključke Vijeća o novim vrstama djelovanja Europske unije za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje i sustava njegove isporuke od 17. prosinca 2008.,

— uzimajući u obzir svoju preporuku od 21. listopada 2021. upućenu potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o političkim odnosima i suradnji EU-a i Tajvana ([4]),

— uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 24. siječnja 2022. o jačanju strateškog partnerstva UN-a i EU-a u pogledu mirovnih operacija i upravljanja krizama: Prioriteti za razdoblje 2022. – 2024.,

— uzimajući u obzir Pariški sporazum priložen Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama, donesen 12. prosinca 2015.,

— uzimajući u obzir Program UN-a za održivi razvoj do 2030. i ciljeve održivog razvoja,

— uzimajući u obzir Četvrtu svjetsku konferenciju o ženama koja je održana u rujnu 1995. u Pekingu, Deklaraciju i Platformu za djelovanje za jačanje položaja žena koja je usvojena u Pekingu te kasnije zaključne dokumente koji su doneseni na posebnim sjednicama UN-a, Peking + 5, Peking + 10, Peking + 15 i Peking + 20, o novim radnjama i inicijativama za provedbu Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje koje su usvojene 9. lipnja 2000., 11. ožujka 2005., 2. ožujka 2010. i 9. ožujka 2015.,

— uzimajući u obzir Globalnu protuterorističku strategiju Ujedinjenih naroda, koju je Opća skupština usvojila u rujnu 2006. i čije će se ažuriranje uskoro provesti,

— uzimajući u obzir Rezoluciju UN-a 1325 (2000) koju je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda donijelo 31. listopada 2000.,

— uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a 65/276 usvojenu 3. svibnja 2011. o sudjelovanju Europske unije u radu Ujedinjenih naroda,

— uzimajući u obzir četiri zajedničke izjave EU-a i UN-a s Opće skupštine Ujedinjenih naroda održane u rujnu 2018.,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. rujna 2018. o autonomnim oružanim sustavima ([5]),

— uzimajući u obzir Okvirni sporazum od 29. rujna 2020. između Europske unije i Ujedinjenih naroda za pružanje uzajamne potpore u kontekstu njihovih misija i operacija na terenu,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 1. ožujka 2022. o ruskoj agresiji na Ukrajinu ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. travnja 2022. o zaključcima sastanka Europskog vijeća od 24. i 25. ožujka 2022., uključujući najnovija događanja u ratu protiv Ukrajine te sankcije EU-a protiv Rusije i njihovu provedbu ([7]),

— uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za međunarodnu trgovinu,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0172/2022),

A. budući da je globalni poredak sve nestabilniji, polariziraniji i da ga sve više narušavaju suprotstavljeni ciljevi i politička stajališta, kao i sve veći rizik od regulatorne fragmentacije i natjecanja u regulatornim standardima; budući da su demokracija, ljudska prava i vladavina prava pod sve većom prijetnjom u različitim regijama svijeta; budući da se borci za ljudska prava i aktivisti civilnog društva suočavaju sa sve više prijetnji i rizika zbog svojeg legitimnog djelovanja;

B. budući da je multilateralni poredak uspostavljen kao odgovor na izazove našeg doba, kao što su glad i ekstremno siromaštvo, nejednakost, uništavanje okoliša, bolesti, gospodarski šokovi i sprečavanje sukoba; budući da, iako je ostvaren važan napredak, u posljednjem desetljeću svjedočimo nazadovanju u nizu područja;

([4]) SL C 184, 5.5.2022., str. 170.
([5]) SL C 433, 23.12.2019., str. 86.
([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0052.
([7]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0121.

C. budući da je potrebno obnoviti društveni ugovor i ponovno izgraditi povjerenje;

D. budući da su se u rujnu 2015. sve zemlje obvezale na provedbu ambicioznog programa za zajednički odgovor na globalne izazove, program održivog razvoja UN-a do 2030.;

E. budući da se, premda je multilateralizam i dalje najbolji organizacijski sustav za rješavanje globalnih izazova, mora priznati da on teško pronalazi put prema djelotvornoj provedbi;

F. budući da je svijet ušao u novu eru s više polova i velikim potencijalom za turbulencije, konfrontacije i nestabilnost koja se odlikuje velikim geopolitičkim natjecanjem koje uključuje netradicionalne prijetnje i sukobe, kao što su hibridni napadi i kibernapadi, hibridno ratovanje i dezinformiranje, koji se često događaju daleko od očiju javnosti, ali imaju znatan utjecaj na sigurnost EU-a i globalnu sigurnost, a ne posjedujemo odgovarajuće alate za njihovo suzbijanje i odgovor na njih; budući da postoji rizik od jaza između aktualnih globalnih izazova i sposobnosti aktualnog multilateralnog sustava da pronađe učinkovita i uključiva rješenja;

G. budući da se globalni poredak istodobno sve više suočava s pitanjima politika i izazovima koji zahtijevaju djelovanje na međunarodnoj razini, uključujući djelotvoran globalni dijalog o politikama, suradnju i približavanje stavova kako bi se oblikovala održiva rješenja koja mogu ostvariti rezultate, koordinirano djelovanje i zajednički standardi u poretku utemeljenom na pravilima kojima se mogu djelotvorno ostvariti svačiji interesi te kojima se promiču ljudska prava i vladavina prava; budući da bi ti standardi trebali doprinijeti međunarodnom miru, stabilnosti i održivom razvoju; budući da EU podupire međunarodne propise i norme;

H. budući da je svijet sve povezaniji, zbog čega su akteri na međunarodnoj sceni sve više međusobno ovisni, a izazovi složeniji; budući da višerazinski problemi koji iz toga proizlaze zahtijevaju kolektivno djelovanje, fleksibilne strukture i uključivanje svih dionika;

I. budući da se postojeći multilateralni poredak temelji na globalnom poretku iz razdoblja nakon 1945. te ne odražava nužno u potpunosti današnji svijet s obzirom na to da nisu svi aktualni globalni akteri propisno uzeti u obzir u oblikovanju multilateralne arhitekture;

J. budući da se globalne politike i propisi o nadzoru naoružanja, razoružanju i nešireњu naoružanja napuštaju i oslabljuju u trenutku kada raste prodaja konvencionalnog oružja, kada se povećava razina autonomije oružanih sustava te se ulaže u nove vrste oružja za masovno uništenje;

K. budući da se multilateralizam kao sredstvo za mirnu organizaciju odnosa među suverenim državama sve više dovodi u pitanje, što je djelomično posljedica promjena u međunarodnom sustavu, kao što je pojava novih aktera na globalnoj sceni i hibridnih prijetnji koje oni odašilju, napetosti koje proizlaze iz karaktera multilateralnih institucija i potrebe za preustrojem institucija starih nekoliko desetljeća, sve većeg jaza između javnog mnijenja i institucija, porasta antiglobalizacijskih osjećaja, slabljenja tradicionalno dominantnih geopolitičkih sila i posljedičnog slabljenja globalnih sloboda i globalne demokracije; budući da su pandemija bolesti COVID-19 i njezin nezabilježeni utjecaj na međunarodnu zajednicu pojačali i ubrzali te promjene; budući da se nalazimo na pragu nove ere u kojoj bi moglo biti ugroženo više od 70 godina napretka i relativnog mira te bi moglo doći do konsolidacije ere diktatorske politike koja teži potkopavanju međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima i međunarodnom pravu te vladavini prava, odgovornosti, demokraciji i ljudskim pravima, rodnoj ravnopravnosti i raznolikosti; budući da je multilateralni sustav zbog kombinacije nacionalnih populističkih impulsa, različitih ciljeva koji se mijenjaju i nedostatka metoda provedbe i odgovornosti prisiljen suočiti se s trima povezanim krizama: krizom moći, krizom relevantnosti i krizom legitimiteta, koje su posljedica nedostatka političke volje i koordinacije, većinom na Zapadu;

L. budući da kriza multilateralizma može biti prilika za ponovnu uspostavu konsenzusa o međunarodnom poretku utemeljenom na multilateralizmu i vladavini prava učinkovitom suradnjom, solidarnošću i koordinacijom; budući da bi EU trebao podupirati inicijative usmjerene na uključivanje stajališta civilnog društva u postupke donošenja odluka u okviru multilateralnih foruma kao što je UN; budući da bi EU trebao zagovarati uspostavu Parlamentarne skupštine Ujedinjenih naroda (UNPA) u okviru sustava UN-a kako bi se povećali demokratska narav, demokratska odgovornost i transparentnost globalnog upravljanja;

M. budući da je multilateralizmu potrebna brza revitalizacija kako bi se suočio s tom višedimenzijskom i višestranom krizom; budući da su neki od najvažnijih izazova s kojima se svijet trenutačno suočava prijetnje miru i sigurnosti, temeljnim slobodama i demokraciji, klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti, degradacija okoliša, upravljanje rizikom od katastrofa, izazovi za globalno javno zdravlje, sve veći protekcionizam, dezinformacije, vanjsko upletanje, rodna ravnopravnost, održivi razvoj te produbljivanje siromaštva i nejednakosti na svjetskoj razini; budući da međunarodna zajednica može pronaći trajne i održive odgovore na te i buduće izazove isključivo kroz ojačani multilateralni poredak i političko vodstvo;

N. budući da radi revitalizacije i obrane multilateralizma EU mora pomoći u tome da se multilateralne institucije i međunarodne organizacije održe funkcionalnima i pritom produbiti suradnju s partnerima sličnih stavova kako bi se borio za svoje vrijednosti i interese; budući da će se te koalicije mijenjati ovisno o pitanjima i ne bi trebale ugroziti postojeće institucije; budući da bi EU trebao težiti uspostavi otvorenih koalicija, a ne ekskluzivnih klubova; budući da EU treba pronaći nove načine za suradnju sa zemljama južne polutke i surađivati s njima na istoj razini, kao s ravnopravnim partnerima;

O. budući da su klimatske promjene i pandemija bolesti COVID-19 upozorile na globalnu važnost globalnih javnih dobara kao što su, među ostalim, uključiv, siguran i pouzdan pristup zdravlju, čistom zraku i vodi, hrani i drugim resursima, obrazovanju, tehnologiji i kiberprostoru, kao i na njihovu prednost u politikama; budući da nas je pandemija bolesti COVID-19 podsjetila na očitu činjenicu: suočen s pandemijom, naš lanac zdravstvene sigurnosti snažan je koliko i najslabiji zdravstveni sustav; budući da je COVID-19 prijetnja za ljude i gospodarstva u cijelom svijetu; budući da pristup globalnim javnim dobrima i politički odgovori kojima se taj pristup nastoji standardizirati i proširiti u svim državama i zajednicama zahtijevaju globalnu suradnju na ciljevima, minimalnim zajedničkim standardima i aktivnoj potpori najugroženijim državama i zajednicama; budući da to zahtijeva djelotvoran multilateralni program s naglaskom na globalnim javnim dobrima i upravljačkim strukturama kojima se jača pristup tim dobrima; budući da se učinkovit dijalog o politikama, suradnja i ostvarenje ciljeva u pogledu pristupa globalnim javnim dobrima ni u kojim okolnostima ne mogu i ne smiju odvojiti od promicanja i zaštite temeljnih prava i dostojanstva te osnaživanja svih ljudi, a posebno onih najranjivijih; budući da je pandemija bolesti COVID-19 pokazala važnost rada Svjetske zdravstvene organizacije i njezina kapaciteta za brzo i učinkovito upravljanje odgovorom na pandemiju, istodobno iznoseći na svjetlo dana određene nedoumice kao što su pokušaji upletanja i manipulacije njezinim djelovanjem u tu svrhu;

P. budući da je terorizam i dalje jedna od najozbiljnijih prijetnji međunarodnom miru i sigurnosti;

Q. budući da sve veća odlučnost autoritarnih i totalitarnih režima te neliberalnih vlada u multilateralnim forumima i međunarodnim organizacijama, među ostalim kroz pokušaje oslabljivanja i mijenjanja međunarodnih normi i njihovo snažno sudjelovanje u postupcima upravljanja i donošenja odluka u relevantnim međunarodnim organizacijama i multilateralnim forumima, mogu dovesti do asimetričnih, manje djelotvornih i pristranih političkih odgovora, dokinuti jednake uvjete za sve članove međunarodne zajednice, te prouzročiti znatno slabiju predanost međunarodne zajednice obrani i unapređenju univerzalnih vrijednosti i prava; budući da individualni ciljevi, jednostrana djelovanja i nedostatak suradnje na multilateralnim rješenjima i potpore tim rješenjima mogu dodatno ugroziti multilateralizam kao osnovno organizacijsko načelo za rješavanje transnacionalnih izazova; budući da je u tom kontekstu nužno ponovno potvrditi vrijednost upravljanja utemeljenog na pravilima, međunarodne suradnje, opredijeljenosti za temeljna prava i istinski jednakih uvjeta za sve članove međunarodne zajednice; budući da će relevantne međunarodne organizacije i multilateralni forumi biti ključni za ostvarenje tih ciljeva; budući da će se tim ciljevima omogućiti djelotvorniji pozitivni utjecaj politika na globalne izazove, ali i smanjiti i spriječiti rizik od sukoba;

R. budući da bi EU trebao više nego ikad ulagati u jačanje multilateralnih organizacija kao jedan od prioriteta njegove zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) i zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP); budući da se u okviru Strateškog kompasa EU-a velika važnost pridaje međunarodnim i multilateralnim partnerstvima kao jednom od glavnih stupova ZSOP-a;

S. budući da je potrebna multilateralna suradnja među partnerima sličnih stavova za suzbijanje zlonamjernog vanjskog upletanja;

T. budući da izvješće glavnog tajnika UN-a naslovljeno „Naš zajednički program”, koje je predstavljeno Općoj skupštini UN-a u rujnu 2021., a koje je Opća skupština pozdravila u studenome 2021. i koje je izrađeno u okviru širokog postupka savjetovanja u koji su bile uključene države članice UN-a, oblikovatelji mišljenja, mladi, civilno društvo, relevantni dionici i građani, uz UN-ov sustav i njegove brojne partnere, svjedoči o potrebi za djelotvornijim, uključivijim i umreženijim multilateralizmom utemeljenim na pravilima za budućnost; budući da će to biti nužno za UN-ov sustav i ostale multilateralne forume kako bi i dalje bili djelotvoran forum za savjetovanje i donošenje odluka na svjetskoj razini; budući da se EU u tom kontekstu nalazi u jedinstvenom položaju da pruži potporu UN-u i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u provedbi postupka reforme i revitalizaciji njihovih kapaciteta za ostvarenje rezultata, kao i njihove sposobnosti da se povežu s relevantnim dionicima kao što su mladi ili zajednice na koje klimatske promjene najviše utječu, među ostalim na lokalnoj i regionalnoj razini; budući da bi EU pritom trebao iskoristiti priliku za konstruktivnu i djelotvornu suradnju sa suparničkim silama, uz zadržavanje odlučnog stava o temeljnim pravima i slobodama, promicanje socijalnog i političkog modela ukorijenjenog u univerzalnim vrijednostima i nastojanje da ostvari tješnju suradnju i koordinaciju sa zemljama sličnih stavova kako bi ojačao primat univerzalnih vrijednosti i temeljnih prava te promicao djelotvorna rješenja za globalne izazove; budući da će parlamentarna diplomacija biti ključna sastavnica jačanja uključivog, umreženog i djelotvornog multilateralizma temeljenog na pravilima;

U. budući da su EU i njegove države članice i dalje u potpunosti posvećene multilateralizmu, globalnom upravljanju, promicanju temeljnih vrijednosti UN-a kao sastavnog dijela vanjske politike EU-a i trima stupovima sustava UN-a: ljudskim pravima, miru i sigurnosti te razvoju;

V. budući da EU i UN nastavljaju blisko surađivati u više od 170 zemalja kako bi unaprijedili zaštitu ljudskih prava za sve, smanjili glad i pothranjenost, spriječili i prebrodili krize, izgradili demokratska i uključiva društva, pružili neophodne usluge, promicali zeleni rast i dostojanstvena radna mjesta te osigurali održivo upravljanje prirodnim resursima;

W. budući da uloga Parlamenta i njegovi alati u području parlamentarne diplomacije, posredovanja i dijaloga mogu aktivno doprinijeti jačanju multilateralizma;

X. budući da novi Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju „Globalna Europa” (financijski instrument „Globalna Europa”), u kombinaciji s pristupom „Tim Europa” i strategijom Global Gateway, daje EU-u i njegovim državama članicama mogućnost sinergijskog objedinjivanja resursa i bolje koordinacije pomoći te ostvarenja pozitivnih učinaka u vanjskom djelovanju EU-a, pa i u okviru multilateralnih foruma, uzimajući u obzir potrebe partnerskih zemalja, među ostalim i neprekidnom i ojačanom suradnjom s UN-om na terenu; budući da bi EU trebao dati prednost pružanju pomoći zemljama s dokazano dobrim upravljanjem i predanošću demokratskim načelima i ljudskim pravima; budući da se novim financijskim instrumentom „Globalna Europa” predviđa politički dijalog na visokoj razini između Komisije, Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) i Parlamenta o programskim prioritetima, a Parlamentu pruža mogućnost ponovnog povezivanja tog dijaloga o politikama i programima s njegovom političkom komunikacijom i savjetovanjem s trećim zemljama, čime se kroz njegove aktivnosti parlamentarne diplomacije i komunikacije jača sposobnost EU-a da pomogne relevantnim trećim zemljama i pozitivno utječe na njih;

Y. budući da je, kako bi EU nastupao jedinstveno, potrebno znatno izmijeniti postupak donošenja odluka u području vanjskih poslova; budući da jednoglasno odlučivanje samo usporava sposobnost interakcije Unije kao snažnog aktera u međunarodnoj sferi, budući da bi ESVD i države članice trebali postići dogovor o odlučivanju kvalificiranom većinom o pitanjima vanjske politike kao učinkovitijem obliku odlučivanja;

srijeda, 6. srpnja 2022.

Ponovna izgradnja multilateralizma ugrađenog u temeljne vrijednosti EU-a

1. pozdravlja zajedničku komunikaciju Komisije i njezina potpredsjednika /Visokog predstavnika upućenu Parlamentu i Vijeću o povećanju doprinosa EU-a multilateralizmu koji se temelji na pravilima; smatra da se tom komunikacijom vrlo izravno doprinosi razmatranju o smjeru vanjske politike EU-a, od važne, ali općenitije opredijeljenosti za djelotvorni multilateralizam utvrđene u Europskoj sigurnosnoj strategiji iz 2003. do realizacije potrebe za kombiniranjem vrijednosti i cilja djelotvornog multilateralizma s načelnim pragmatizmom i potrebe za promicanjem i čuvanjem interesa i vrijednosti EU-a, iznesenima u globalnoj strategiji za vanjsku i sigurnosnu politiku EU-a iz 2016., te se dodatno unapređuje to razmatranje; podsjeća da je najbolja strategija za obranu multilateralizma njegova ponovna izgradnja tako da postane relevantniji, otporniji i djelotvorniji;

2. podupire izjavu iz zajedničke komunikacije da „Vijeće treba primjenjivati odredbe Ugovora koje omogućuju konstruktivnu suzdržanost i donošenje odluka glasovanjem kvalificiranom većinom u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike”; ističe potrebu za učvršćivanjem glasovanja kvalificiranom većinom u pitanjima vanjske politike u budućim izmjenama Ugovorâ EU-a, što bi omogućilo EU-u da postane djelotvorniji globalni akter;

3. slaže se s Komisijom i njezinim potpredsjednikom / Visokim predstavnikom da bi EU trebao biti odlučniji u nastojanjima da ostvari svoje interese i u zagovaranju univerzalnih vrijednosti na kojima je utemeljen te se stoga slaže s time da bi EU trebao braniti i jačati te vrijednosti, poredak koji se temelji na pravilima i multilateralizam kao sredstvo za osiguravanje jednakih uvjeta za međunarodnu zajednicu, uz pružanje platforme za uključivi dijalog o politikama, suradnju i približavanje te postizanje političkih odgovora koji uživaju široku potporu međunarodne zajednice i kojima se mogu zaista ostvariti rezultati;

4. ističe da je izuzetno važno da EU dopuni svoj paket instrumenata za vanjsko djelovanje i diplomaciju vlastitim neovisnim instrumentima i tako poveća svoju sposobnost da bude globalni akter i jednoglasno nastupa radi bolje obrane multilateralizma, što bi trebalo obuhvaćati osnivanje europske diplomatske akademije, na koje je Parlament nedavno pozvao; ponavlja svoj poziv da se „novi europski Bauhaus” uvrsti kao novi instrument u paket instrumenata za vanjsko djelovanje EU-a te kao koristan kulturni i javni diplomatski alat, što je nužno za promicanje multilateralnog poretka utemeljenog na vrijednostima i jačanje međunarodnih partnerstava;

5. upućuje na sposobnost EU-a da osmisli vrlo djelotvorne i uključive regulatorne standarde za svoje jedinstveno tržište te smatra da bi EU također trebao nastojati promicati takve standarde u okviru svojeg vanjskog djelovanja kao paradigmu i doprinos raspravi o djelotvornim globalnim regulatornim standardima; podsjeća na članak 24. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) u kojem se navodi da „države članice aktivno i bez zadrške podupiru vanjsku i sigurnosnu politiku Unije u duhu lojalnosti i uzajamne solidarnosti” te da „se suzdržavaju od svakog djelovanja koje je suprotno interesima Unije ili koje bi moglo narušiti njezinu učinkovitost kao kohezivne snage u međunarodnim odnosima”; zabrinut je zbog aktivnosti nekih država članica, kao što je poduzimanje bilateralnih diplomatskih inicijativa s trećim zemljama, koje bi mogle biti protivne odredbama članka 24. UEU-a;

6. smatra da EU mora nastaviti djelovati kao čvrst i ključan branitelj multilateralizma u svijetu i izbjegavati djelovanja kojima se ugrožavaju ti ciljevi; zaključuje, međutim, da EU mora odgovoriti na globalne sile, kao što su povećana fragmentacija, upotreba trgovine kao oružja i protekcionizam, kako bi očuvao svoju konkurentsku prednost;

7. smatra da bi EU trebao iskoristiti napore za pronalaženje rješenja za globalne probleme, kao što su klimatske promjene, ili za promicanje stabilnosti i mira, kao ulazne točke za šire diplomatske odnose s trećim zemljama s kojima dijalog i suradnja u pogledu drugih političkih pitanja možda nisu uvijek odmah izvedivi;

8. poziva EU na veću odlučnost i strateško razmišljanje u suočavanju sa sve većim globalnim prijetnjama; ističe da se u kontekstu brzih promjena geopolitičkog krajolika svijet nalazi na raskrižju te da postoji opasnost da će u multilateralnim institucijama početi prevladavati nedemokratski režimi; poziva na preuzimanje čvrste obveze temeljene na djelovanju radi zaštite demokracije i temeljnih prava u okviru multilateralnih foruma;

9. podsjeća na to da je EU samo promatrač u gotovo svim međunarodnim organizacijama i multilateralnim forumima te da ta situacija ne odražava ni razmjer nadležnosti EU-a ni sve veću važnost nadnacionalnih regionalnih organizacija za donošenje odluka na svjetskoj razini; smatra da je djelotvornost EU-a na globalnoj sceni čvrsto povezana s njegovim statusom u multilateralnim forumima i organizacijama; stoga poziva države članice da skupe političku volju za jačanje položaja EU-a u multilateralnim organizacijama i forumima te da dobiju podršku od trećih zemalja za takvu promjenu statusa kako bi EU u potpunosti mogao ispuniti svoju obvezu da djelotvorno brani multilateralizam;

Jačanje Ujedinjenih naroda i sudjelovanja Europske unije u njihovu sustavu

10. ponovno potvrđuje svoju najodlučniju potporu programu reformi koji je uveo glavni tajnik UN-a António Guterres i upućuje na potrebu za daljnjim napretkom, posebno u pogledu uključivanja žena, mladih i ljudi u ranjivom položaju te podizanja razine osviještenosti o intersekcionalnosti u strukturama UN-a; naglašava važnost UN-ova sustava koji može nastaviti djelotvorno ostvarivati rezultate; upućuje na važnost vizije glavnog tajnika UN-a za sustav Ujedinjenih naroda naslovljene „Jedan UN”, u kojoj se razne agencije i sastavnice UN-a mogu istinski međusobno povezati i funkcionirati zajedno na temelju jedinstvene proračunske i upravljačke strukture i ojačati dostizanje UN-ovih ciljeva; posebno upućuje na snažniju ulogu rezidentnih koordinatora UN-a koja je predviđena reformom razvojnog sustava UN-a te smatra da bi ti rezidentni koordinatori, koji trenutačno djeluju u više od 130 zemalja, trebali preuzeti vodeću ulogu u koordiniranju provedbe UN-ovih programa na terenu kako bi se ojačalo jedinstvo djelovanja UN-a, ali i da bi trebali održavati kontakte i blisko se savjetovati s delegacijama EU-a u relevantnoj državi članici UN-a radi ostvarivanja sinergije i uzajamnog jačanja s tematskim i geografskim programima EU-a za tu zemlju;

11. ponovno potvrđuje da bi EU i UN trebali blisko surađivati na razini sjedišta te u regijama i zemljama u kojima pružaju pomoć radi razmjene analiza te usklađivanja politike i planiranja programa kako bi se što više povećao njihov učinak na dobrobit ljudi i planeta; podsjeća da EU može u velikoj mjeri pojačati doseg i utjecaj programa UN-a u trećim zemljama te može definirati vlastite programe i pomoć na sinergijski način kojim se ujedno jača njihov učinak u skladu s ciljevima UN-a; stoga naglašava vrijednost bliskih savjetovanja i bliske suradnje EU-a i UN-a te poziva Komisiju, ESVD i delegacije EU-a u trećim zemljama da aktivno komuniciraju i savjetuju se s UN-om o politici UN-a i programskim aktivnostima za razdoblje 2021.–2027. i nakon toga; poziva UN da se redovito savjetuje s EU-om u sjedištu UN-a, ali i na terenu u trećim zemljama;

12. smatra da bi EU i UN trebali održavati godišnje sastanke na vrhu, uz mogućnost da se glavni tajnik UN-a savjetuje s Vijećem, Komisijom, ESVD-om i Parlamentom; poziva UN da zajamči stalnu prisutnost sugovornika visoke razine iz UN-a u Parlamentu radi unapređenja strukturiranog i dosljednog dijaloga o politikama i ostvarivanja snažnije vidljivosti napora UN-a; ističe potrebu za poboljšanjem političkog funkcioniranja UN-a te poziva na čvršće povezivanje UN-a i regionalnih organizacija, kako je istaknuo glavni tajnik UN-a António Guterres; ističe potrebu za jačanjem koordinacije agencija UN-a s međunarodnim financijskim institucijama putem Gospodarskog i socijalnog vijeća UN-a (ECOSOC); podupire prijedloge glavnog tajnika UN-a Antónija Guterresa da se glas mladih i civilnog društva više čuje u sustavu UN-a;

13. ističe da se mora povećati sposobnost EU-a za odlučno i brzo djelovanje u svojstvu pouzdanog pružatelja sigurnosti kako bi postao djelotvorniji globalni partner koji može obraniti multilateralni poredak; stoga poziva Vijeće i Komisiju da temeljito procijene, istraže i razrade mogućnosti za uspostavljanje multinacionalnih pripravnih vojnih snaga koje bi bile stalno stacionirane i zajedno se obučavale;

14. poziva glavnog tajnika UN-a da pojača napore u pogledu provedbe strategije UN-a o rodnom paritetu kao ključnog alata za osiguravanje jednake zastupljenosti žena u sustavu UN-a na svim hijerarhijskim razinama; podsjeća na to da od osnivanja UN-a 1945. nijedna žena nije imenovana glavnom tajnicom Ujedinjenih naroda; upućuje na općenitu potrebu za jednakom zastupljenošću žena i marginaliziranih skupina te za većom raznolikošću u međunarodnim organizacijama; snažno podupire Program za mlade, mir i sigurnost i njegov cilj da se glas mladih snažnije čuje u donošenju odluka na lokalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini;

15. smatra da bi EU trebao utvrditi tijela UN-a i druge multilateralne organizacije koje su ključne za promicanje političkog dijaloga, konvergencije i političkih rješenja za globalne izazove i utvrđivanje standarda; te bi trebao definirati jasne ciljeve i jasne prioritete za dijalog s tim tijelima i organizacijama te za njihovu potporu, uključujući proračunsku potporu; u tom pogledu podsjeća da su EU i njegove države članice već sada vodeći pružatelji financijskih doprinosa UN-a i mnogih njegovih agencija i programa, ali da se ta predanost i potpora koja se pruža UN-u ne očituje uvijek u snažnijem utjecaju EU-a, njegovih država članica i partnera sličnih stavova na ključnim položajima u agencijama UN-a ili u multilateralnim forumima, što je osobito zabrinjavajuće u vrijeme sve većeg nametanja nedemokratskih režima poput Rusije na tim forumima;

16. upućuje na povećanu geopolitičku važnost standarda, posebno u području tehnologije, i potiče EU na strateško djelovanje kako bi postao velesila koja postavlja standarde u okviru multilateralnih foruma;

17. poziva EU i njegove države članice te partnere sličnih stavova da dodatno poboljšaju svoju koordinaciju u pogledu uspostave zajedničke potpore za kandidature za vodeće položaje u multilateralnim forumima; upućuje na potrebu za koordinacijom s partnerima sličnih stavova u drugim regijama svijeta te, u svjetlu važnosti načela ujednačene geografske raspodjele rukovoditeljskih položaja, za čvrstom usmjerenošću na demokratske vrijednosti;

18. u tom pogledu ističe ključnu ulogu Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) kao stupa europske sigurnosti i poziva na daljnje jačanje sveobuhvatnog sigurnosnog pristupa te organizacije;

19. poziva EU da surađuje s UN-om, regionalnim organizacijama, međunarodnim forumima kao što su skupine G7 i G20 i *ad hoc* koalicijama te unutar njih na prevladavanju globalnih izazova s kojima se već suočavamo, ali i onih koji nas očekuju u budućnosti;

20. poziva Komisiju i potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika da dodatno razviju svoju strategiju za multilateralizam, među ostalim putem redovito ažuriranih smjernica o tome kako postupati na različitim forumima, obuhvaćajući pitanja kao što su reforma sustava UN-a i važnija uloga ili službeno predstavništvo EU-a te viziju novog globalnog poretka koji bi ga oblikovao na način koji bi mogao oživjeti multilateralizam; smatra da će EU morati sklapati saveze s partnerima sličnih stavova radi razvoja multilateralne suradnje u okviru širokog raspona foruma, ali da ti savezi neće uvijek uključivati iste aktere, dok cilj uvijek mora biti očuvanje djelotvornog sustava globalnog upravljanja koji se temelji na pravilima;

21. ponavlja svoja stajališta o ruskoj ratnoj agresiji na Ukrajinu iznesena u prethodnim rezolucijama;

22. najoštrije osuđuje ratnu agresiju Ruske Federacije protiv Ukrajine, kao i sudjelovanje Bjelarusa u tom ratu, te zahtijeva od Rusije da smjesta prekine sve vojne aktivnosti u Ukrajini i bezuvjetno povuče sve snage i vojnu opremu s cijelog međunarodno priznatog teritorija Ukrajine; ističe da ta vojna agresija i invazija predstavljaju ozbiljno kršenje međunarodnog prava; smatra da je ruska invazija na Ukrajinu napad ne samo na jednu suverenu zemlju nego i na načela i mehanizme suradnje i sigurnosti u Europi, kao i na međunarodni poredak utemeljen na pravilima, kako je definiran u Povelji UN-a;

23. pozdravlja suspenziju Rusije iz Vijeća UN-a za ljudska prava (UNHRC); pozdravlja odluke međunarodnih organizacija, između ostalog u području kulture i sporta, da suspendiraju Rusiju; poziva čelnike EU-a i čelnike drugih država da isključe Rusiju iz skupine G20 i drugih multilateralnih organizacija za suradnju, kao što su Svjetska trgovinska organizacija, UNESCO i druge, što bi bio važan znak da međunarodna zajednica neće nastaviti uobičajen odnos s državom koja izvršava agresiju;

24. ističe da potpuna i učinkovita provedba postojećih sankcija širom EU-a i od strane međunarodnih saveznika EU-a sada mora biti prioritet; poziva EU da se koristi multilateralnim forumima kako bi se zajamčila učinkovitost tih sankcija;

srijeda, 6. srpnja 2022.

25. traži hitan potpuni embargo na uvoz nafte, ugljena, nuklearnog goriva i plina iz Rusije te na potpuno napuštanje Sjevernog toka 1 i 2 te predstavljanje plana za nastavak kratkoročnog jamčenja sigurnosti opskrbe energijom u EU-u; poziva EU da u okviru multilateralnih foruma osigura potporu trećim zemljama koje žele uvesti embargo na uvoz energenata iz Rusije;

26. pozdravlja sposobnost EU-a i njegovih država članica da djeluju koordinirano te da predstavljaju jedinstvena stajališta u sustavu UN-a, posebno Općoj skupštini UN-a, Vijeću sigurnosti UN-a i Vijeću UN-a za ljudska prava; u tom pogledu pohvaljuje vrijedne napore usmjerene na koordinaciju koje ulažu delegacije EU-a pri UN-u u New Yorku i Ženevi; smatra da bi taj ujedinjeni sinergijski pristup trebalo kopirati u svakom tijelu i svakoj agenciji UN-a ili drugoj međunarodnoj organizaciji kako bi EU mogao jedinstveno djelovati i ostvarivati rezultate u svim multilateralnim forumima; žali zbog toga što Vijeće sigurnosti nikako ne uspijeva donositi odluke te zato nije djelotvorno u reagiranju na krize poput onih u Ukrajini, Siriji, Etiopiji i Sudanu u jednakoj mjeri kao što je reagiralo na druge krize u prošlosti i što je to negativno utjecalo na sprečavanje i rješavanje tih kriza te na upravljanje njima zbog opsežne upotrebe prava veta; ističe da je neprihvatljivo da jedna država može zaustaviti djelovanje u slučaju genocida, zločina protiv čovječnosti ili ratnih zločina;

27. apelira na UN da imenuje posebnog izaslanika za Libiju jer je to radno mjesto slobodno od studenoga 2021., a demokratski proces u Libiji i dalje je na prekretnici;

28. žali zbog toga što će 2022. u radu Vijeća sigurnosti sudjelovati samo dvije države članice EU-a; smatra da bi EU i države članice trebali promicati promišljanje o uvjetima reforme Vijeća sigurnosti kojom bi se tom tijelu vratila sposobnost pravodobnog i djelotvornog rješavanja kriza, kojom bi se pravo veta temeljito ograničilo i kojom bi se promijenio sastav Vijeća sigurnosti kako bi bolje odražavao današnju situaciju u svijetu;

29. u tom pogledu ponavlja svoje stajalište da bi EU i njegove države članice trebali raditi na tome da se pronađe široki konsenzus o reformi Vijeća sigurnosti, među ostalim osiguravanjem stalnog mjesta za EU, uz mjesta koja njegove države članice trenutačno već zauzimaju; potiče države članice EU-a da se ne natječu međusobno u dobivanju mjesta u Vijeću sigurnosti;

30. izražava zabrinutost zbog propadanja aktualnog sustava nadzora oružja i razoružanja i njegovih pravnih instrumenata; podupire sve napore usmjerene na ponovno uvrštavanje provedbe programa za nadzor oružja i razoružanje u međunarodni program, uključujući obnovu Konferencije o razoružanju; poziva EU i njegove države članice da revidiraju i ažuriraju Strategiju EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje kako bi se uzela u obzir nedavna geopolitička, tehnološka i pravna kretanja te osigurala ažurirana i ambiciozna osnova za multilateralno djelovanje EU-a u području nešireњa oružja i razoružanja; izražava zabrinutost zbog razvoja novih vojnih tehnologija, kao što su umjetna inteligencija, naoružanje u svemiru, biotehnologija i hipersonično oružje te aktivno podupre napore i nove inicijative za zaustavljanje aktualnih programa naoružanja nekih država članica UN-a povezanih s time; podupre djelovanje Radne skupine za svemir Komisije UN-a za razoružanje u pogledu praktične provedbe mjera transparentnosti i izgradnje povjerenja u aktivnostima u svemiru;

31. podupire inicijativu glavnog tajnika UN-a „Djelovanje za mirovne operacije” na temelju ažuriranja partnerstva EU-a i UN-a u području upravljanja krizama i mirovnih operacija te razmatranja mogućnosti za nova partnerstva, uključujući suradnju EU-a i Afričke unije i suradnju s drugim regionalnim organizacijama; ponavlja ključnu ulogu žena u posredovanju u sukobima i mirovnim misijama te podsjeća na njihovu nedovoljnu zastupljenost na svim razinama u UN-u, EU-u i drugim multilateralnim organizacijama i misijama;

32. poziva EU i njegove države članice da poboljšaju svoju sposobnost razmjene informacija, savjetovanja i koordinacije u pogledu strategija, politika i stajališta, među ostalim u upravljačkim tijelima i odborima multilateralnih tijela u kojima EU nije izravno zastupljen, počevši od Vijeća sigurnosti UN-a; slaže se s potpredsjednikom Komisije / Visokim predstavnikom i Komisijom da bi EU trebao uspostaviti mehanizme koordinacije u svim međunarodnim institucijama, uključujući financijske institucije; smatra da bi istu sposobnost koordinacije trebalo proširiti na odbore svih tijela UN-a;

33. smatra da su novi financijski instrument „Globalna Europa” i pristup „Tim Europa” u pogledu geografske i tematske pomoći i programa, kao i strategija Global Gateway o povezivanju razvoja infrastrukture, jedinstvena prilika za definiranje zajedničkih međuinstitucijskih ciljeva u kojima će se na odgovarajući način odražavati i vrednovati doprinosi država članica EU-a tako da se pridoda vrijednost multilateralnom pristupu izazovima i krizama u svijetu i jača sposobnost EU-a i njegovih država članica, među ostalim i u multilateralnim forumima; ponovno potvrđuje svoju predanost uravnoteženom zemljopisnom pristupu vođenom prioritetima kada je riječ o mjerama, pomoći i programima EU-a koji se provode izvan granica EU-a;

34. upozorava da se zbog pokušaja neliberalnih vlada ili autoritarnih i totalitarnih režima, kao što je Kina, da steknu i učvrste utjecaj financiranjem međunarodnih organizacija postavlja pitanje financijskog antagonizma u multilateralnim forumima te se pojavljuje potreba da se na globalnoj razini i na razini EU-a razmotri način kako osigurati neovisnost i djelotvornost relevantnih međunarodnih organizacija i multilateralnih foruma koristeći cijeli niz alata koji stoje na raspolaganju institucijama EU-a, uključujući, kada je to potrebno i relevantno, odgovarajuća i održiva financijska sredstva EU-a, kao i financiranje iz drugih izvora; podsjeća da kašnjenja u plaćanju procijenjenih doprinosa nekoliko država članica imaju iznimno negativne učinke na rad međunarodnih organizacija te da su stoga nedopustiva;

35. podsjeća da se humanitarna pomoć i razvojna pomoć EU-a trećim zemljama vrlo često usmjeravaju putem sustava UN-a; podupire to partnerstvo EU-a i UN-a, ali poziva EU da se pobrine da se osigura veća vidljivost posebne uloge EU-a i njegovih doprinosa u okviru UN-a; u tom pogledu ističe da je važno na razini EU-a provesti temeljitu evaluaciju aktualnih i planiranih partnerstava EU-a i UN-a kako bi se ocijenilo ima li doprinos EU-a odgovarajuću vidljivost, ostvaruje li se njime veća vrijednost novca poreznih obveznika, u skladu s vrijednostima EU-a, i jesu li vodeće uloge koje su dodijeljene EU-u i njegovim državama članicama razmjerne snažnom zalaganju EU-a za UN-ov sustav i njegovoj snažnoj predanosti tom sustavu; poziva Komisiju i ESVD da provedu to preispitivanje i da se savjetuju s Parlamentom o svojim zaključcima i daljnjim koracima kako bi se EU-ovim doprinosima, financijskoj raspodjeli, predanosti i posvećenosti UN-ovu sustavu odalo odgovarajuće priznanje;

36. naglašava da bi potpora EU-a međunarodnim organizacijama i prisutnost u multilateralnim forumima trebali biti vidljivi građanima u državama članicama EU-a; poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da na razini EU-a pokrene informativnu kampanju o potpori EU-a međunarodnim organizacijama i njezinim ciljevima i aktivnostima u pogledu sudjelovanja u multilateralnim forumima; jednako tako poziva Komisiju, ESVD i države članice da promiču aktivnu ulogu EU-a u multilateralnim forumima i da pruže više informacija o doprinosima i postignućima EU-a u međunarodnim organizacijama, među ostalim zajedničkim diskursom, stajalištima i izjavama o rezolucijama UN-a;

37. naglašava da države članice EU-a moraju povećati koordinaciju fondova i programa UN-a te utvrditi ključne ciljeve i zajednički pristup kada je riječ o usmjerenju izvršnih odbora; naglašava važnost jamčenja transparentnosti i odgovornosti u financiranju i potrošnji multilateralnih organizacija;

38. pohvaljuje rad „Saveza za multilateralizam” kao neformalne mreže zemalja ujedinjenih u uvjerenju da je multilateralni poredak utemeljen na pravilima jedino pouzdano jamstvo međunarodne stabilnosti i mira te da se naši zajednički izazovi mogu riješiti samo suradnjom;

Ponovna izgradnja multilateralizma s pomoću pojačanih globalnih partnerstava radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva

39. naglašava da je potrebno usmjeriti nastojanja na djelotvoran i uključivi multilateralizam koji je usmjeren na rezultate i temeljen na vrijednostima, kojim će se vladama, civilnom društvu, vjerskim vođama, privatnom sektoru, akademskoj zajednici i ostalim relevantnim dionicima omogućiti djelotvorna međusobna suradnja u skladu s globalnim vrijednostima i interesima te postizanje globalnih ciljeva; uviđa da je važno uskladiti dva ključna cilja EU-a, a to su jačanje njegove vidljivosti i snage kao globalnog aktera i pružanje potpore ulozi multilateralnih foruma; podsjeća da je te napetosti potrebno ukloniti i kontrolirati te da je potrebno iznijeti načelno i odlučno stajalište o ta dva cilja u skladu s temeljnim vrijednostima, idejama i interesima EU-a; ističe da, unatoč očitim napetostima između tih dvaju ključnih europskih ciljeva, oni također pružaju nove mogućnosti jer povećana strateška autonomija EU-a može omogućiti EU-u da sklopi saveze sa svojim bilateralnim partnerima u okviru multilateralnih pregovora te da promiče i brani multilateralne obveze tijekom bilateralnih pregovora; poziva EU i države članice da dosljedno i aktivno brane multilateralizam i relevantne multilateralne institucije svaki put kada su na bilo koji način ili u bilo kojem obliku ugroženi;

40. naglašava važnost kontinuirane multilateralne suradnje u pitanjima sigurnosti i obrane; ističe rad partnerstva EU-a i NATO-a i suradnje EU-a i OESS-a koji se temelje na zajedničkoj potpori obostranim temeljnim vrijednostima demokracije, slobode, poštovanja ljudskih prava i ljudskog dostojanstva, vladavine prava te promicanju mira i međunarodne suradnje, pri čemu se štiti međunarodni poredak utemeljen na pravilima; poziva države članice EU-a i članove NATO-a, koji to još nisu učinili, da se pridruže europskim sigurnosnim i obrambenim inicijativama kako bi se dodatno nadopunila i ojačala zajednička suradnja;

41. naglašava da multilateralizam i svaka reforma postojećeg sustava trebaju također biti usmjereni na veću transparentnost i odgovornost, kao i na suradnju s nedržavnim akterima, kako bi se ponovno uspostavilo povjerenje građana u te institucije i kako bi im se dao veći legitimitet; naglašava da je potrebno suočiti se s izazovima sprečavanja i borbe protiv nezakonitih financijskih tokova i jačanja međunarodne suradnje i dobrih praksi u pogledu povrata imovine, među ostalim učinkovitijim mjerama za provedbu postojećih obveza u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije i Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnoga organiziranog kriminaliteta; naglašava da je potrebno provesti učinkovite, uključive i održive mjere za sprečavanje korupcije i borbu protiv nje u okviru Programa 2030.; ističe da borba protiv nezakonitih financijskih tokova mora biti učinkovita na globalnoj razini;

42. naglašava da je važno nastaviti komunikaciju sa saveznicima i partnerima sličnih stavova u međunarodnim organizacijama i multilateralnim forumima radi učvršćivanja koalicije zemalja koje dijele slične stavove i predane su zajedničkim vrijednostima i ciljevima, kao i za dijalog o politikama i djelotvornu suradnju na svjetskoj razini; naglašava da je sporazum o vanjskoj politici i sigurnosnoj suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine potrebno dodati kao prilog Sporazumu o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine, čime bi se objema stranama omogućilo bolje suočavanje sa zajedničkim globalnim izazovima u području sigurnosti i vanjske politike; naglašava da bi takav sporazum također omogućio lakšu suradnju u multilateralnim organizacijama, posebno UN-u, imajući na umu mnoge zajedničke vrijednosti i interese obaju strana;

43. ističe posebnu važnost ne samo tradicionalnih transatlantskih ili europskih partnera kao što su SAD i Kanada, te Ujedinjena Kraljevina, zapadni Balkan i druge zemlje južnog i istočnog susjedstva, nego i drugih demokratskih saveznika sličnih stavova u Latinskoj Americi, indo-pacifičkoj regiji i Africi koji kroz partnerstvo mogu uspostaviti šire područje zajedničkih vrijednosti i standarda te se obvezati na provedbu globalnih odgovora na globalne izazove, kao i šire međunarodne koalicije partnera sličnih stavova; u tom pogledu naglašava važnost pojačanog dijaloga i suradnje s afričkim zemljama istih nazora te pružanja potpore tim zemljama u izgradnji budućnosti Afrike koja se temelji na demokraciji, uključivosti i blagostanju, imajući na umu potrebu za suočavanjem s izazovima i sigurnosnim prijetnjama kojima su uzrok klimatske promjene, terorizam i organizirani kriminal;

44. ističe da odnosi EU-a s Afričkom unijom (AU) te Latinskom Amerikom i Karibima sami po sebi imaju vrijednost i da su od ključne važnosti iz perspektive obnovljenog multilateralizma; podsjeća da su se u zajedničkoj izjavi naslovljenoj „Afrika i Europa: dva kontinenta sa zajedničkom vizijom za 2030.” EU i Afrička unija obvezali da će surađivati na promicanju učinkovitog multilateralizma u okviru međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, u čijem je središtu UN, te da će raditi na postizanju usklađenijih stajališta u multilateralnim forumima kako bi se smanjile globalne nejednakosti, ojačala solidarnost, suzbile klimatske promjene i poboljšalo ostvarivanje „globalnih javnih dobara”, u skladu s Programom održivog razvoja do 2030. i Programom AU-a za 2063.;

45. u tom pogledu podupire napore koje potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik, Vijeće i Komisija ulažu u daljnje jačanje partnerstava EU-a s Afričkom unijom i Zajednicom latinoameričkih i karipskih država; ukazuje na važnost daljnjeg približavanja stajališta EU-a te kandidatkinja za članstvo i partnerskih zemalja u okviru UN-a i drugih multilateralnih foruma; poziva EU da proširi svoju sposobnost pružanja pomoći partnerskim zemljama i zemljama sličnih stavova, među ostalim jačanjem kapaciteta, razmjenom znanja, osposobljavanjem i povezivanjem, kako bi te zemlje mogle djelotvornije sudjelovati u multilateralnom sustavu, kao i razmjenom najboljih praksi kako bi se moglo učiti i iz njihovih iskustava; ponovno podsjeća na važnost jačanja postojećih multilateralnih foruma s partnerima sličnih stavova, posebno sastanaka na vrhu EU-a i Zajednice latinoameričkih i karipskih zemalja;

46. naglašava potrebu za suradnjom između EU-a i ASEAN-a kao sredstva za suočavanje s uzajamnim izazovima u azijsko-pacifičkoj regiji; naglašava potrebu za jačanjem uloge regionalnih organizacija u sustavu UN-a tako što predlaže održavanje godišnjeg sastanka na vrhu čelnika regionalnih organizacija;

47. potiče Komisiju i ESVD da predlože nove inicijative kako bi se odgovorilo na sigurnosne rizike povezane s klimom te istodobno napredovalo s europskim zelenim planom na međunarodnim forumima; smatra da bi EU trebao podržati ambiciozne ciljeve smanjenja CO_2 u trećim zemljama i naglašava potrebu da klimatska diplomacija bude u središtu njegova vanjskog djelovanja kako bi se promicali globalni mir i sigurnost;

48. podržava neumorno zagovaranje i obranu univerzalnih ljudskih prava i temeljnih sloboda koje provodi EU, kao i gorljivu potporu koju EU pruža univerzalizaciji međunarodnog prava o ljudskim pravima, aktivnu potporu koju pruža UN-ovim forumima u području ljudskih prava i njegovu upotrebu tih foruma za rješavanje gorućih pitanja povezanih s ljudskim pravima, čvrstu potporu koju pruža jačanju mehanizama odgovornosti i međunarodnog kaznenog prava te borbu koju vodi protiv nekažnjavanja i poštovanje suverenosti i teritorijalne cjelovitosti država; u tom pogledu ističe potporu EU-a uspostavljenim i priznatim međunarodnim granicama i odbacuje sve pokušaje da ih se prisilno promijeni;

49. podržava potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika i Komisiju u nastojanjima da osiguraju učinkovitije i brže djelovanje UNHRC-a za ljudska prava, njegovo djelotvorno, vjerodostojno i nepristrano rješavanje svih pitanja povezanih s ljudskim pravima i specifičnih situacija u pojedinim zemljama te postizanje sinergije s drugim multilateralnim forumima za ljudska prava;

50. poziva na to da tijela za ljudska prava budu što nepristranija i da se ta tijela zaštite od svakog uplitanja država za koje je poznato da su prekršile ljudska prava; stoga ustraje u tome da je potrebno definirati jasne standarde u pogledu poštovanja ljudskih prava, vladavine prava i temeljnih prava potrebne za pristup UNHRC-a te smatra da bi EU u tom pogledu trebao biti proaktivniji i podržati sveobuhvatnu reformu UNHRC-a;

51. odaje priznanje radu Visoke povjerenice UN-a za ljudska prava i smatra da Ured Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava pruža jedinstvene prilike za sudjelovanje u djelotvornom dijalogu i djelotvornoj suradnji u pogledu načina za pojednostavnjenje i jačanje kapaciteta UN-ova sustava za ljudska prava za ostvarivanje rezultata, među ostalim pojačanim javnim nadzorom članstva u Vijeću za ljudska prava, odgovornosti i obveznih donatorskih konferencija u okviru Opće skupštine UN-a s kandidatima za Vijeće za ljudska prava kao što su potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik i Komisija predložili u svojoj zajedničkoj komunikaciji; pozdravlja činjenicu da je 12. listopada 2021. otvoren godišnji strateški dijalog s UN-om;

52. konstatira da su financijska sredstva dodijeljena radu povjerenika UN-a za ljudska prava očito nedostatna, pri čemu mnoge zemlje žele ta sredstva smanjiti, iako EU već dugo traži da se financiranje Ureda Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava poveća; pozdravlja inicijative i aktivnosti EU-a koje se odnose na ljudska prava u Trećem odboru Opće skupštine UN-a i Vijeću sigurnosti UN-a, kao i suradnju EU-a i UN-a na više tematskih pitanja povezanih s ljudskim pravima, uključujući ona koja se povezuju s pojedinim državama;

53. poziva na stvaranje više sinergija između preporuka mehanizma univerzalnog periodičnog pregleda (UPR) i dobrovoljnih nacionalnih revizija (VNRs) provedenih u okviru ciljeva održivog razvoja te na njihovo povezivanje s planiranjem posebnih projekata EU-a u području ljudskih prava; potiče EU i njegove države članice da pojačaju napore protiv pokušaja autoritarnih zemalja da uvedu protudiskurs u cilju promijene shvaćanja ljudskih prava naglašavajući prednost kolektivnih prava nad pojedinačnim pravima; poziva EU da podrži rad nevladinih organizacija i boraca za ljudska prava u Vijeću za ljudska prava koje autoritarne države sve više pritišću i ugrožavaju;

54. izražava žaljenje zbog toga što autoritarni i totalitarni režimi zloupotrebljavaju Vijeće za ljudska prava UN-a tako što ga i dalje zloupotrebljavaju u svoje svrhe, posebice radi podrivanja njegova rada i potkopavanja režima načela o ljudskim pravima; poziva EU i njegove države članice da pruže potporu sveobuhvatnoj reformi Vijeća za ljudska prava UN-a;

55. naglašava hitnu potrebu da se rodno osviještena politika i Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost III (GAP III) u potpunosti provedu i sustavno integriraju u cjelokupno vanjsko djelovanje EU-a; poziva EU i države članice da preuzmu vodeću ulogu u provedbi Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti; naglašava da žene imaju ključnu ulogu u sprečavanju sukoba, mirovnim pregovorima, izgradnji mira, održavanju mira, humanitarnom odgovoru i obnovi nakon sukoba. stoga naglašava da EU mora osigurati ravnopravno sudjelovanje i potpunu uključenost žena u svim aktivnostima za održavanje mira i sigurnosti te da rodnu perspektivu mora uključiti u sve svoje vanjsko djelovanje;

Veće sudjelovanje Europskog parlamenta

56. podsjeća da je za uspjeh djelotvornog i umreženog multilateralizma, temeljenog na pravilima i usmjerenog na rezultate, važno uključiti demokratski izabrane parlamente kako bi se osigurao veći pristup širokom rasponu dionika i kako bi se dijalog i suradnja proširili na nedržavne subjekte poput regionalnih vlada, općina, akademske zajednice, civilnog društva i gospodarskog sektora; podržava međunarodne inicijative za konkretno sudjelovanje Tajvana u svojstvu promatrača na sjednicama, u mehanizmima i aktivnostima međunarodnih tijela, uključujući Svjetsku zdravstvenu organizaciju, Međunarodnu organizaciju civilnog zrakoplovstva (ICAO), Međunarodnu organizaciju kriminalističke policije (Interpol) i Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC); podsjeća da demokratski izabrani parlamenti mogu pružiti vidljivost glasovima koji podržavaju multilateralizam kao sredstvo za učinkovite odgovore politika za dobrobit cijelog čovječanstva i osnažiti te glasove, kao i dodatno osigurati potrebnu vezu između međunarodnih organizacija i multilateralnih foruma u kojima se donose odluke te građana;

57. smatra da bi se EU trebao zalagati za osnivanje tijela u okviru sustava UN-a u cilju povećanja demokratskog karaktera, demokratske odgovornosti i transparentnosti globalnog upravljanja;

58. ukazuje na sinergijsku ulogu koju Parlament može imati u svojoj redovitoj političkoj komunikaciji i komunikaciji o politikama s parlamentima država članica EU-a i trećih zemalja, budući da se tom komunikacijom može ojačati i dodatno proširiti koalicija zemalja sličnih stavova u međunarodnim organizacijama i multilateralnim forumima te njihova sposobnost da ostvare pozitivne utjecaje; smatra da bi se trebala razmotriti mogućnost uspostave posebne delegacije Parlamenta pri Ujedinjenim narodima, s posebnim naglaskom na Opću skupštinu UN-a i ostale parlamentarne dimenzije međunarodnih organizacija i multilateralnih foruma radi jačanja parlamentarne veze i parlamentarnog dijaloga sa sustavom UN-a i ostalim relevantnim multilateralnim forumima te osiguravanja demokratskog dijaloga i strateških rasprava na međuinstitucijskoj razini EU-a;

59. naglašava da bi EU trebao podržati inicijative usmjerene na bolje uključivanje stavova civilnog društva u proces donošenja odluka UN-a; poziva na uspostavu novih foruma u okviru sustava UN-a koji bi omogućili civilnom društvu da se uključi u politički dijalog s UN-om i učinkovito korištenje postojećih foruma;

60. smatra da bi uredi Parlamenta u gradovima u kojima djeluju tijela UN-a ili međunarodne organizacije koji su relevantni za vanjsko djelovanje UN-a trebali uspostaviti s njima kontakt i posvetiti se aktivnostima tih tijela i organizacija kako bi se uspostavila tješnja veza s nastojanjima, obvezama i vizijama povezanim s multilateralizmom na razini EU-a i Parlamenta; smatra da bi se trebali razmotriti načini na koje će Parlament u najvećoj mjeri povećati sinergije između međuparlamentarnih izaslanstava, odbora i službi Parlamenta usmjerenih na praćenje izbora i potporu demokraciji kako bi se vanjsko djelovanje EU-a dodatno ojačalo u okviru aktivnosti tih parlamentarnih tijela; naglašava važnost rada Međuparlamentarne unije (IPU);

61. podržava ulogu Parlamenta u jačanju parlamentarnih aktivnosti, aktivnosti izgradnje kapaciteta, potpore globalnoj demokraciji i njegove posebne uloge u parlamentarnom posredovanju i dijalogu, među ostalim putem dijaloga Jean Monnet; ističe dodanu vrijednost posebne uloge Parlamenta u poticanju dijaloga i razmjeni najboljih praksi i demokratskih standarda;

62. podsjeća na ključnu ulogu Parlamenta kao demokratske institucije koja okuplja druge i koja može pružiti jedinstveni javni forum i jedinstvenu perspektivu za promicanje multilateralizma; smatra da bi Parlament trebao nastaviti redovito pozivati čelnike na visokoj razini iz relevantnih međunarodnih organizacija na raspravu o zajedničkim interesima i prioritetima; smatra da bi Parlament u svrhu jačanja parlamentarne dimenzije multilateralnih foruma trebao svake godine

u svojim prostorima ugošćavati konferenciju govornika iz država članica skupina G7 i G20; poziva na jačanje strukturiranog dijaloga između Parlamenta i sustava UN-a; u tom pogledu naglašava važnost održavanja redovitih sastanaka radi razmjene stajališta između Odbora za vanjske poslove i ostalih relevantnih odbora i voditelja delegacija EU-a pri UN-u u New Yorku i Ženevi, kao i između tih odbora i voditelja misije država članica EU-a koje su stalne ili rotirajuće članice Vijeća sigurnosti UN-a; naglašava pozitivne doprinose godišnjih delegacija Odbora za vanjske poslove i njegovih pododbora pri sjedištu UN-a u New Yorku; poziva na to da se formaliziraju neki od neformalnih sastanaka EU-a i Vijeća sigurnosti UN-a; potiče uspostavu formalne povezanosti Parlamenta i Opće skupštine UN-a;

Multilateralizam kao pokretač za rješavanje hitnih globalnih izazova

63. naglašava ključni doprinos multilateralnog sustava rješavanju klimatskih promjena; poziva na daljnje poboljšanje, jačanje i institucionalizaciju postojećih multilateralnih okvira za borbu protiv klimatskih promjena, kao što su Konferencija UNFCCC-a, koja ima 197 članova, uključujući sve države članice Ujedinjenih naroda, te je s toga članstvo u njima gotovo univerzalno, uspostavom mehanizama odgovornosti i konkretnih načela kako bi se zajamčila djelotvornost njihovih mandata; naglašava da je potrebno ojačati globalno djelovanje protiv klimatskih promjena, budući da će svijet jedino kolektivnim, hitnim i ambicioznim globalnim djelovanjem uspjeti ograničiti porast temperature na 1,5 °C iznad predindustrijskih razina;

64. smatra da bi u borbi protiv globalnog zatopljenja industrijalizirane zemlje trebale podupirati zemlje u razvoju da prijeđu s fosilnih goriva na zelenu energiju i to ne samo prijenosom financijskih sredstava već i stručnog znanja i tehnologije;

65. podsjeća na važnost usmjeravanja na provedbu na nacionalnoj razini usvajanjem i provedbom nacionalno utvrđenih doprinosa te istovremenog osiguravanja da međunarodna zajednica kolektivno bude na dobrom putu da ostvari ciljeve Pariškog sporazuma na multilateralnoj razini; poziva vlade da utvrde ambiciozne nacionalno utvrđene doprinose, bez kojih se cilj od 1,5 stupnja neće moći ostvariti, te da se međusobno potiču da nastave s ostvarivanjem tih ciljeva;

66. podsjeća na važnost bliske suradnje s velikim proizvođačima emisija, državama osjetljivim na klimatske promjene i transatlantskim partnerima na postizanju napretka u ostvarenju cilja za 2030. na Konferenciji UN-a o klimatskim promjenama 2022.; poziva na nastavak multilateralnih napora u mobilizaciji financijskih sredstava za ciljeve održivog razvoja i klimu, uključujući izdvajanje 50 % financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena za prilagodbu; pozdravlja napore Konferencije UN-a o klimatskim promjenama (COP26) održane 2021. s ciljem utvrđivanja definicije dezinformacija povezanih s klimatskim promjenama;

67. podsjeća da kršenja okolišnih prava imaju snažan utjecaj na širok raspon ljudskih prava, uključujući prava na život, samoodređenje, hranu, vodu, zdravlje, kulturna, građanska i politička prava; naglašava međusobnu povezanost i međuovisnost biološke raznolikosti i ljudskih prava te podsjeća da države imaju obvezu u pogledu ljudskih prava, a to je zaštititi biološku raznolikost o kojoj ta prava ovise, među ostalim tako što će građanima omogućiti da sudjeluju u odlukama povezanima s biološkom raznolikošću i osigurati pristup učinkovitim pravnim lijekovima u slučajevima gubitka i uništavanja biološke raznolikosti; izražava svoju potporu novim normativnim naporima na međunarodnoj razini koji se odnose na kaznena djela protiv okoliša; u tom pogledu potiče EU i države članice na promicanje priznanja ekocida kao međunarodnog zločina u skladu s Rimskim statutom Međunarodnoga kaznenog suda;

68. podsjeća na ključnu ulogu multilateralnih foruma u suočavanju s izazovima povezanima s pandemijom bolesti COVID-19 i naglašava to kao primjer njihove važnosti u promicanju i zaštiti globalnog javnog zdravlja i univerzalnog zdravstvenog osiguranja; pozdravlja razvoj instrumenta za globalni pristup cjepivu protiv bolesti COVID-19 (COVAX), koji predstavlja nezapamćeni iskaz međunarodne solidarnosti, te zahvaljuje donatorima i doprinositeljima toj inicijativi, naglašavajući ujedno da je potrebno nastaviti s donacijama i povećanjem sredstava te kapaciteta za proizvodnju i distribuciju cjepiva kako bi se cjepiva i terapije besplatno stavili na raspolaganje svim zemljama;

srijeda, 6. srpnja 2022.

69. pohvaljuje rad Svjetske zdravstvene organizacije u borbi protiv pandemije njezinim odlukama koje se temelje na znanstvenim spoznajama i dokazima, uz istovremeno jamčenje nadzora i odgovornosti Svjetske zdravstvene organizacije nad upravljanjem pandemijom bolesti COVID-19; naglašava da je potrebno proširiti njezin mandat i njezin izvršni kapacitet, posebno u pogledu razmjene podataka i mobilizacije resursa, kao i reformirati postupak donošenja odluka njezina Odbora za hitne slučajeve te uspostaviti provedbene mehanizme za njezine odluke i razmatranja;

70. pozdravlja početak rada na novom međunarodnom ugovoru o pandemijama o čemu su 31. svibnja 2021. sve 194 članice Svjetske zdravstvene organizacije donijele odluku; potiče EU da u okviru multilateralnih organizacija radi na poboljšanju globalnih mehanizama za sprečavanje i suzbijanje pandemija, oslanjajući se na iskustvo stečeno međunarodnim odgovorom na pandemiju bolesti COVID-19;

71. poziva na jačanje legislativnih i regulatornih okvira te poziva na promicanje usklađenosti politika za postizanje učinkovitog pristupa zdravstvenim uslugama, među ostalim donošenjem zakonodavstva i provedbom politika kojima se pruža veći pristup zdravstvenim uslugama, proizvodima i cjepivima, posebice osobama slabijeg imovinskog statusa;

72. poziva na međunarodnu suradnju kada je riječ o uključivanju rodne perspektive na razini sustava pri osmišljavanju, provedbi i praćenju zdravstvenih politika, uzimajući u obzir konkretne potrebe svih žena i djevojčica, u cilju postizanja rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena u provedbi zdravstvenih politika i sustava zdravstvene zaštite;

73. poziva EU da potiče rad Ujedinjenih naroda na borbi protiv terorizma primjenom i ažuriranjem četiriju stupova Globalne protuterorističke strategije Ujedinjenih naroda, koju je Opća skupština usvojila u rujnu 2006.;

74. poziva na to da se poduzmu konkretne mjere za zaštitu djece čiju bi ranjivost pandemija bolesti COVID-19 mogla osobito pogoršati, među ostalim s obzirom na njihov pristup zdravstvu, obrazovanju, cjenovno pristupačnoj hrani, čistoj vodi, sanitarnim čvorovima i odgovarajućem smještaju; podsjeća na negativni učinak klimatskih promjena i štete za okoliš na ostvarivanje prava djeteta;

75. naglašava da je potrebno daljnje multilateralno djelovanje u području gospodarskog upravljanja, posebno u vezi s oporezivanjem; pozdravlja smjer koji je utvrđen uključivim okvirom OECD-a/skupine G-20 za suzbijanje smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS) u njegovom posljednjem prijedlogu za uspostavu minimalne stope poreza na dobit od 15 % i budućeg stupa kojim se omogućuje pravednija preraspodjela prava oporezivanja; prima na znanje prijedlog Komisije o vlastitim sredstvima koja odgovaraju iznosu od 15 % udjela preostale dobiti najvećih i najprofitabilnijih multinacionalnih poduzeća, koja se u okviru tog sporazuma preraspodjeljuje državama članicama EU-a; potiče međunarodnu zajednicu da teži daljnjoj integraciji u tom području kako bi se izbjegle nepoštene prakse i zlouporabe; poziva na širu provedbu međunarodnih standarda i normi u tom području politike; podsjeća na ključnu važnost Svjetske trgovinske organizacije (WTO) u reguliranju i olakšavanju svjetske trgovine;

76. konstatira da EU treba blisko surađivati s partnerima istomišljenicima, modernizirati i opremiti WTO instrumentima za suočavanje s trgovinskim izazovima 21. stoljeća, uključujući digitalnu revoluciju te zelenu, pravednu i održivu tranziciju; poziva EU da surađuje sa svim članicama WTO-a kako bi na 12. ministarskoj konferenciji predstavili pozitivan program reformi i konkretan plan rada; uviđa da je suradnja EU-a i SAD-a pokretač napretka u okviru multilateralnih trgovinskih pregovora;

77. naglašava važnost poduzimanja i podupiranja inicijativa za borbu protiv utaje poreza, pranja novca i korupcije; podupiranje rada na razini UN-a na poreznim pitanjima kako bi se postiglo da zemlje u razvoju imaju pravo glasa u poreznim pitanjima; rad na ubrzanju pregovora o učinkovitom kodeksu za borbu protiv međunarodne utaje poreza s pomoću sporazuma o razmjeni poreznih informacija;

78. prima na znanje važnost multilateralizma u odgovoru na nove izazove i okolnosti kao što su gubitak biološke raznolikost, kibersigurnost, biotehnologija, digitalizacija, geopolitičke aktivnosti i upravljanje polarnim regijama, umjetna inteligencija i nove prijetnje kao što su širenje lažnih vijesti, lažna znanost i dezinformacije koje se temelje na tehnologiji; tvrdi da bi stručnjaci, znanstvenici i relevantni predstavnici civilnog društva trebali sudjelovati u multilateralnim sporazumima s više dionika;

79. pozdravlja pokretanje Vijeća za trgovinu i tehnologiju EU-a i SAD-a;

80. podsjeća na važnost uključivanja načela i cilja rodne ravnopravnosti u sva područja politika;

81. pozdravlja napore glavnog tajnika UN-a za poboljšanje i koordinaciju digitalizacije Ujedinjenih naroda, kako bi internet služio stupovima UN-a kao što su: mir i sigurnost, ljudska prava i razvoj;

82. ističe da obnovljeni multilateralizam može imati pozitivan učinak na poticanje digitalne transformacije, ne samo kao snažan utjecaj za provedbu ciljeva održivog razvoja, već i na hitnu potrebu za utvrđivanjem osnovnih standarda i normi te suočavanjem s njima povezanim rizicima i izazovima;

83. podsjeća da bi se, s obzirom na ambiciozniju, odlučniju i agresivniju Kinu, EU i njegovi demokratski partneri istomišljenici trebali kao savez tehnoloških demokracija koordinirati na multilateralnim forumima kako bi se održao međunarodni sustav utemeljen na pravilima, suzbila autoritarna koordinacija kojoj je cilj preuzeti međunarodne forume te kako bi se utvrđivanjem standarda i globalnim pravilima osiguralo da nove tehnologije ostanu antropocentrične;

84. ističe da bi digitalni svijet također trebalo razmotriti kao vrlo važan novi izvor oporezivanja;

85. ustraje u tome da multilateralizam ima središnju ulogu u učinkovitom održavanju reda u svemiru i da je potrebno produbiti postojeće inicijative i pokrenuti nove kako bi se očuvala miroljubiva upotreba svemira; naglašava da bi korištenje svemira trebalo biti uređeno poboljšanim skupom međunarodnih pravila i standarda te sustavom usmjerenim na jamčenje dugoročne, održive, odgovorne i miroljubive uporabe svemira;

86. poziva EU da preuzme aktivniju ulogu u razvoju međunarodnog okvira za antropocentrične i pouzdane tehnologije umjetne inteligencije, posebno u pogledu autonomnih oružanih sustava;

87. ističe važnost multilateralne suradnje među partnerima istomišljenicima u borbi protiv zlonamjernih i manipulativnih dezinformacija koje provode državni i nedržavni akteri; naglašava da je važno da EU preuzme globalno vodstvo u utvrđivanju međunarodnih definicija, normi i načela u rješavanju tih pitanja, uključujući vanjsko uplitanje u izbore;

88. naglašava važnu ulogu koju Parlament ima u pomnom praćenju postupka provedbe ciljeva održivog razvoja i pružanju potpore tom postupku te ciljevima Pariškog sporazuma pomoću očuvanja bioraznolikosti, prirodnog okoliša i njegovih resursa, pri čemu bi Parlament uz praćenje napretka trebao u jednakoj mjeri nastojati ojačati dodjelu resursa i predlagati poboljšanja ili iznositi konkretne prijedloge; ističe dvije ključne strateške ideje prijedloga glavnog tajnika Ujedinjenih naroda Antónija Guterresa pod nazivom „Naš zajednički program”, a to su potreba za globalnim novim dogovorom i novim socijalnim ugovorom; ističe da bi se one mogle pretvoriti u vrlo konkretne mjere kao što su snažniji globalni zeleni fond i mehanizam financijske potpore za visokozadužene zemlje, pod uvjetom da one provode ciljeve održivog razvoja i djeluju protiv siromaštva;

89. potiče Uniju da zajamči zaštitu, očuvanje i obranu europske kulturne i povijesne baštine u svim multilateralnim forumima kao što je UNESCO;

90. naglašava ključnu potrebu za rješavanjem pitanja rodne ravnopravnosti i borbe za nediskriminaciju i temeljna prava žena, djevojčica i marginaliziranih skupina na globalnoj razini, uključujući spolno i reproduktivno zdravlje i prava; očekuje od Komisije, država članica i ESVD-a da sustavno integriraju Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost III u svoje vanjsko djelovanje, uključujući svoj angažman na multilateralnoj razini, te da blisko surađuju s partnerskim vladama, civilnim društvom, privatnim sektorom i drugim ključnim dionicima; poziva Komisiju i ESVD da osnaže sinergije s partnerima kako bi zajednički napredovali u rodno osviještenoj politici i uspješno ostvarili međunarodne ciljeve povezane s rodnom ravnopravnošću; naglašava da bi EU trebao predvoditi u međunarodnoj zajednici u pogledu pojačavanja napora kako bi se iskorijenila upotreba seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja kao oružja u oružanom sukobu;

91. poziva na univerzalnu ratifikaciju i učinkovitu provedbu Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije; poziva na hitno na ukidanje svih oblika rasne diskriminacije svim odgovarajućim sredstvima, među ostalim zakonodavstvom; prepoznaje presudnu ulogu obrazovanja i kulture u promicanju ljudskih prava i međusektorske borbe protiv rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije i povezanih netolerancija, posebice u promicanju načela tolerancije, uključivosti i poštovanja etničke, vjerske i kulturne raznolikosti te sprečavanja širenja ekstremističkih, rasističkih i ksenofobnih pokreta i ideja; potvrđuje potrebu da se autohtonim narodima te ženama i djevojčicama osigura jednaka zaštita prava i jednakost pred sudovima, osnaživanje i potpuno i učinkovito sudjelovanje u procesima donošenja odluka te u političkom, gospodarskom, društvenom i kulturnom životu; poziva na to da se poveća zaštita osoba s invaliditetom te da se pozornost usmjeri na one koji se suočavaju s intersekcijskom diskriminacijom, posebice žene i pripadnike autohtonih naroda s invaliditetom;

92. traži od EU-a da poveća multilateralnu suradnju u području međunarodne pravde s obzirom na sve veći broj kršenja međunarodnih ljudskih prava i humanitarnog prava; poziva EU i njegove partnere da razviju i koriste dostupne alate međunarodnih tijela, kao što su Vijeće UN-a za ljudska prava, posebni postupci UN-a, posebni izvjestitelji UN-a, mehanizmi OESS-a, Vijeće Europe ili međunarodni sudovi, kako bi se poboljšala usklađenost državnih i nedržavnih aktera s međunarodnim pravom i promicala primjena načela opće nadležnosti u nacionalnim pravnim sustavima; poziva EU da ojača ulogu Međunarodnog kaznenog suda (ICC) i njegova osoblja uz pomoć snažne diplomatske, političke i financijske potpore; poziva Komisiju, potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da pozovu sve države članice multilateralnih institucija koje još nisu ratificirale Rimski statut da to učine;

93. poziva Komisiju da brzo zaključi pripremu okvira odgovornog poslovanja i da surađuje s partnerima istomišljenicima kako bi se suzbila teška kršenja ljudskih prava autoritarnih i totalitarnih režima i tako osigurali održivi i otporni globalni lanci opskrbe suočeni sa zlonamjernim utjecajem autoritarnih i totalitarnih režima;

94. poziva na međunarodnu politiku za pružanje zaštite i potpore ugroženim borcima za ljudska prava; osuđuje mjere odmazde koje su neke vlade poduzele protiv organizacija civilnog društva, aktivista i boraca za ljudska prava kao odgovor na njihovu legitimnu interakciju s međunarodnim tijelima i poziva Vijeće i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da sustavno i jasno odgovore na svaki takav slučaj; poziva EU da podrži poziv na uspostavu stalnog istražnog mehanizma UN-a za zločine protiv novinara i donošenje ciljanih sankcija protiv osoba odgovornih za prijetnje ili naređivanje nasilja nad novinarima kako bi se stalo na kraj nekažnjavanju, spriječilo nasilje nad novinarima i promicale mjere za poboljšanje njihove sigurnosti;

95. ponavlja svoj poziv EU-u da se zalaže za snažnije multilateralne obveze kako bi se pronašla održiva politička rješenja za trenutačne sukobe i osiguralo da ljudska prava budu u središtu politika sprečavanja sukoba i posredovanja; podsjeća na važnost međunarodnog održavanja mira i rješavanja sukoba, kao i potpore EU-a relevantnim misijama; naglašava potrebu za jasnim ciljevima, jasnom sposobnošću provedbe i učinkovitim mehanizmima, uključujući perspektive žena u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1325 i svim naknadnim rezolucijama; poziva na reformu relevantnih struktura kako bi se stalo na kraj nekažnjavanju osoblja koje je počinilo zlostavljanje i seksualno nasilje tijekom služenja u vojnim operacijama i civilnim misijama, kao i osoblja u drugim multilateralnim agencijama, uredima i tijelima, te kako bi se uspostavili funkcionalni i transparentni mehanizmi nadzora i odgovornosti;

96. naglašava da uspjeh multilateralnih organizacija ima ključnu ulogu u ponovnoj izgradnji povjerenja javnosti u demokraciju, liberalizam i važnost svjetskog poretka utemeljenog na pravilima;

97. naglašava da otvoren, uključiv i nediskriminirajući multilateralni trgovinski sustav utemeljen na pravilima mora biti ključni pokretač liberalizacije globalne trgovine i da on mora dovesti do poboljšanog gospodarskog rasta, konkurentnosti i inovacija, otvaranja radnih mjesta, poboljšanja životnog standarda, rasta prihoda, promicanja održivoga gospodarskog razvoja i borbe protiv klimatskih promjena, čime se jača blagostanje, mir i sigurnost, u skladu s ciljevima održivog razvoja; nadalje prima na znanje ulogu multilateralnog trgovinskog sustava u poticanju predvidljivog trgovinskog okruženja razvojem uzajamnih, transparentnijih i poštenih trgovinskih pravila i propisa provedenih na konzistentan, ostvariv i usklađen način; podsjeća na nalaze izvješća naslovljenog „Izvoz iz EU-a u svijet: učinci na zapošljavanje” iz studenoga 2021., u kojem je utvrđeno da izvoz podupire više od 38 milijuna radnih mjesta u EU-u; poziva Komisiju da nastavi

s radom na priopćavanju tih zaključaka i da podigne razinu osviještenosti o koristima i pozitivnim aspektima međunarodne trgovine; smatra, međutim, da je s obzirom na globalne izazove potrebno ponovno izgraditi povjerenje u multilateralne institucije, posebno u pogledu implementacije zajedničkih inicijativa za osiguravanje globalnih javnih dobara u kontekstu promjenjive dinamike svjetske moći; iznova ističe ulogu koju EU ima u tom procesu;

98. žali zbog sve jačih težnji k protekcionizmu i korištenja trgovine kao sredstva prisile do kojih je došlo u jednom dijelu globalnoga gospodarstva, što dovodi do poremećaja i geopolitičkih tenzija; podsjeća da su nacionalističke gospodarske politike koje uključuju kršenje utvrđenih pravila međunarodnog trgovinskog prava i poticanje odmazde trgovinskih partnera antiteza našem globaliziranom trgovinskom sustavu; poziva na daljnje jačanje napora EU-a u pogledu provedbe trgovinskih pravila i razvoj paketa alata autonomnih trgovinskih instrumenata, kao što su instrument za borbu protiv prisile, instrument za subvencija kojima se narušava tržišno natjecanje i instrument za međunarodnu javnu nabavu, kao i na otvaranje radnog mjesta Glavnog službenika za nadzor provedbe trgovinskih pravila (CTEO) kako bi se odgovorilo na te nove izazove; prima na znanje cilj postizanja reformiranog multilateralnog pravilnika Svjetske trgovinske organizacije (WTO) koji pravilno funkcionira s učinkovitim i funkcionalnim sustavom rješavanja sporova unutar WTO-a; međutim, naglašava da je potrebno i dalje u potpunosti sudjelovati u nastojanjima da se WTO reformira s ciljem jačanja učinkovitosti, uključivosti, transparentnosti i legitimnosti kao glavnog elementa otvorenog, poštenog i održivoga globalnog gospodarstva koje se temelji na pravilima te za suočavanje s izazovima i rizicima koje predstavljaju netržišna gospodarstva; u tom pogledu pozdravlja prilog iz veljače 2021. reviziji trgovinske politike u kojem se iznosi sveobuhvatan pristup modernizaciji WTO-a; naglašava da se za unapređenje globalne trgovine utemeljene na pravilima učinkovit angažman EU-a mora temeljiti na pristupu trgovini usmjerenom na budućnost;

99. pozdravlja uspješan završetak 12. ministarske konferencije WTO-a i ponavlja svoju punu potporu trgovinskom sustavu utemeljenom na pravilima, koji bi trebao doprinijeti suočavanju s globalnim izazovima i praćenju zelene tranzicije, digitalne revolucije i borbe protiv nejednakosti; potiče zemlje WTO-a da bez odgode provedu donesene odluke i da rade na reformi organizacije uoči 13. ministarske konferencije kako bi WTO postao potpuno operativan i svrsishodan; žali zbog činjenice da 12. ministarska konferencija nije uključivala rodnu i trgovinsku dimenziju te poziva da se te teme stave u središte 13. ministarske konferencije;

100. naglašava da bi demokratsko, zakonito, odgovorno i transparentno globalno upravljanje trebalo uključivati veće sudjelovanje parlamentarnih tijela jer izravno izabrani parlamentarni zastupnici mogu djelovati kao ključna poveznica između građana i multilateralnog sustava; naglašava važnost horizontalnog i usklađenog multilateralizma, kao i rada zajedničke parlamentarne konferencije Europskog parlamenta i Međuparlamentarne unije o WTO-u u tu svrhu; ističe da je potrebno osigurati da zastupnici dobiju bolji pristup trgovinskim pregovorima i da budu uključeni u oblikovanje mandata i provedbu odluka WTO-a, kao i u pregovore o trgovinskim pitanjima u okviru drugih multilateralnih tijela i institucija; ponavlja da je potrebno da EU i sve članice WTO-a poboljšaju svoje razmjene mišljenja s dionicima, uključujući civilno društvo, poslovne organizacije i širu poslovnu zajednicu; poziva Komisiju da produbi suradnju sa svim relevantnim međunarodnim organizacijama kao što su Međunarodna organizacija rada, sustav UN-a, skupina G7, OECD, Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond te ističe njihovu ulogu u promicanju otvorenog trgovinskog sustava utemeljenog na pravilima;

101. pozdravlja blisku suradnju WTO-a sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i drugim međunarodnim organizacijama kojom se osigurava da trgovina ima pozitivnu ulogu u suočavanju s pandemijom i krizom koja je uslijedila te u podupiranju oporavka globalnoga gospodarstva; naglašava da je pandemija bolesti COVID-19 pokazala da naše međunarodne institucije imaju nedostatke; poziva Komisiju da istraži pouke izvučene iz pandemije bolesti COVID-19 i da surađuje s globalnim partnerima kako bi se te pouke uvrstile u program reforme; poziva na to da se dovrši ambiciozna inicijativa u području trgovine i zdravlja; prima na znanje ambicije WTO-a da proširi svoj mandat kako bi dobio veću važnost u javnoj sferi većim angažmanom u pitanjima kao što su zdravlje, održivost, nejednakost bogatstva, rodna pitanja i osnaživanje žena, u skladu s ciljevima održivog razvoja i Pariškim sporazumom; smatra da će to biti važni koraci u okviru procesa reforme, zajedno s temeljnim funkcijama uspostave multilateralnih trgovinskih pravila, smanjenja trgovinskih prepreka i osiguravanja sredstava za regulirano rješavanje trgovinskih sporova između njegovih članica;

102. poziva Vijeće da bude odvažnije u svojim naporima za sklapanje sporazuma o slobodnoj trgovini s trećim zemljama; konstatira da sporazumi o slobodnoj trgovini povećavaju gospodarske interakcije i ovisnosti među zemljama te stoga mogu poslužiti kao preteča aktivnijeg i ambicioznijeg angažmana na multilateralnoj razini;

103. poziva Vijeće, Komisiju i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika da ovo izvješće na odgovarajući način uzmu u obzir pri definiranju prioriteta EU-a za 77. zasjedanje Opće skupštine UN-a, kao i u ostalim međunarodnim organizacijama i multilateralnim forumima;

o

o o

104. nalaže svojoj predsjednici da ovu rezoluciju proslijedi Vijeću, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiji te, radi obavijesti, Općoj skupštini Ujedinjenih naroda i glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.